



ČESKÁ REPUBLIKA  
ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: H. H. N., nar. xx. xx. xxxx, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, bytem v ČR V,  
zastoupený Mgr. Petrem Dvořákem, advokátem,  
se sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha,

proti  
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem nám.  
Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2021, č. j. MV-4210-4/SO-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

*Předmět řízení*

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2021, č. j. MV-4210-4/SO-2021 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 10. 2020, č. j. OAM-29023-29/TP-2012, kterým bylo dle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2017, zastaveno řízení o

žalobcově žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci jeho žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu.

### *Žaloba*

2. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgán zvolil chybný procesní postup, když řízení o jeho žádosti zastavil. Správní orgán uvádí tzv. jiný zákonný důvod, a tím je to, že žádost neodůvodňuje zahájení nového řízení. To je však postup nesprávný, neboť je nutno dospět k závěru, že žádost zjevně odůvodňuje zahájení nového řízení, když v době pravomocného zamítnutí žádosti o povolení k pobytu neměl žalobce čistý trestní rejstřík, což však v době podání žádosti o nové rozhodnutí již neplatilo, a žalobce měl a stále má čistý trestní rejstřík. Žalobcova žádost by tak jednoznačně odůvodňovala vydání nového rozhodnutí, neboť se podmínky zásadně změnily a žádosti pravomocně zamítnuté je možné vyhovět. V této souvislosti žalobce odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 390/2018-46, kde se v bodě 19 uvádí, že v případě, kdy je předloženými důkazy rozptýlen důvod, pro který byla původní žádost zamítnuta, je povinností správního orgánu žádost projednat a nelze se odkazovat na možné další podmínky pro vyhovění či nevyhovění žádosti. Nelze zkoumat další podmínky pro vydání rozhodnutí, ale pouze to, zda je odstraněn původní důvod pro zamítnutí žádosti. To, že důvod, pro který byla původně žádost o povolení k trvalému zamítnuta, byl odstraněn, bylo doloženo přímo při podání žádosti o nové projednání. Nyní je tedy na místě, aby byla žádost skutečně projednána, a ne čistě na základě jiné pochybnosti řízení zastaveno. Žalobce rovněž namítal, že se žalovaná touto námitkou vůbec nezabývala.
3. Žalobce nesouhlasil se závěry správních orgánů ohledně otázky oprávněnosti svého pobytu na území v době podání žádosti a možného obcházení zákona. Žalobce byl v době podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu nepochybně oprávněn žádost podat. Pak v době, kdy podal žádost o vydání nového rozhodnutí, pobýval na území zcela legálně na základě fikce pobytu. Ačkoliv Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozsudku uvedl, že je nutno zkoumat oprávněnost pobytu účastníka řízení v době podání žádosti, tak nelze směšovat podmínky pro podání žádosti o pobyt a pro podání žádosti o vydání nového rozhodnutí. Žádost o vydání nového rozhodnutí je svébytným typem žádosti, kterou zcela nepochybně lze podat rovněž datovou schránkou a není nikde stanovena povinnost jejího osobního podání. Žalobce podal žádost o nové rozhodnutí proto, že odpadl důvod, pro který byla žádost v minulosti zamítnuta. Žalobce si je vědom závěrů v citovaném rozsudku, avšak dle jeho názoru nelze nepřiměřeně omezovat podmínky pro podání žádosti o vydání nového rozhodnutí. Z rozhodnutí totiž též vyplývá, že: „*V řízení o vydání nového rozhodnutí z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu přezkoumá správní orgán naplnění podmínek, jejichž nesplnění bylo v původním zamítavém rozhodnutí žadateli vytýkáno; jestliže nazná, že nedostatky původní žádosti byly odstraněny, musí se v novém řízení meritorně zabývat i dalšími doposud neposuzovanými podmínkami pro její vyhovění.*“. Správní orgán je tedy povinen se zabývat podmínkami žádosti, avšak původní žádosti, která byla pravomocně zamítnuta. Pokud se týká oprávněnosti podání původní žádosti, je povinen zkoumat, zda v podání žádosti o trvalý pobyt byl účastník řízení k podání této žádosti oprávněn.
4. Žalobce zdůraznil, že se sice jedná o nové rozhodnutí, ale posuzována je původní žádost a podmínky pro vyhovění. Ve vztahu k podmínce, pro kterou byla žádost původně zamítnuta, musí účastník řízení doložit, že tato pominula. Dále se zkoumají další podmínky pro vyhovění či zamítnutí původní žádosti, tedy také to, zda žádost byla podána v souladu se zákonem. Pokud jde o žádost o vydání nového rozhodnutí, je nutno

se řídit ustanoveními správního řádu pro učinění podání, a nikoliv pro podání žádosti o dané povolení k trvalému pobytu, neboť ze znění zákona nic takového neplyne a neplyne takový závěr ani z judikatury. Ostatně také důvodem pro možnost postupu podle § 101 správního řádu je právě navrácení k předešlé žádosti, která byla pravomocně zamítnuta. Pokud by žalobce chtěl vést řízení o nové žádosti, podal by novou žádost. Takto měl správní orgán posuzovat původní žádost.

5. Správní orgán svým postupem vnesl do řízení chaos, jelikož na jedné straně uvádí, že žalobce nebyl povinen žádost o vydání nového rozhodnutí osobně, neboť tuto povinnost splnil při podání původní žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Na druhou stranu to však podle žalované nic nemění, neboť v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí nebyl oprávněn k podání žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, když na území pobýval na základě fikce pobytu, a nikoliv na základě pobytového oprávnění, které požaduje toto ustanovení, respektive § 69 odst. 2 téhož zákona. V obou případech se jedná o podmínky podání žádosti. Je tedy nelogické, aby u jedné z podmínek bylo dostačující, že je splněna při podání původní žádosti a u druhé je třeba, aby byla splněna při podání žádosti o vydání nového rozhodnutí.
6. Závěrem žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno, čímž došlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu. Dle žalobce je napadené rozhodnutí z důvodu velkého množství citací judikatury spíše kompilátem jednotlivých judikátů než svébytným individuálním správním aktem, kterým má rozhodnutí ve správním řízení být. Správní orgán cituje judikaturu a pak bez bližší aplikace na věc uzavírá, že odvolání není důvodné.

#### *Vyjádření žalované*

7. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí a spisový materiál s tím, že námitky odmítla jako nedůvodné. Závěrem navrhla, aby soud žalobu zamítl.

#### *Jednání před soudem*

8. Zástupce žalobce i pověřená zaměstnankyně žalovaného správního orgánu setrvali při ústním jednáním na dosavadních názorech a argumentaci. Zástupce žalobce navrhl, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a dále aby přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení. Zástupkyně žalované navrhla, aby soud žalobu zamítl.

#### *Posouzení věci soudem*

9. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
10. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

11. Žaloba je nedůvodná.
12. Soud se v logice přezkumu napadeného rozhodnutí nejprve zabýval žalobním bodem, který žalobce uvedl až jako poslední. V tomto bodě žalobce tvrdí, že napadené rozhodnutí je nedostatečné z hlediska svého odůvodnění, které shledává v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, když uvádí, že je spíše kompilátem jednotlivých judikátů než svébytným individuálním správním aktem. V napadeném rozhodnutí se nenachází žádné individuální posouzení věci, jen odkazy na rozhodovací praxi soudů.
13. Podle § 68 odst. 3 správního řádu, který žalobce citoval, platí: „*V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.*“ V tomto ustanovení jsou tedy shrnuty požadavky zajišťující materiální přezkoumatelnost správních rozhodnutí skrze náležitosti jeho odůvodnění. Podstatné vady odůvodnění správního rozhodnutí mohou vést až k jeho zrušení správním soudem [k tomu srovnej § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Pokud tedy žalobce v projednávané věci namítá, že napadené rozhodnutí nedostalo požadavkům plynoucím pro něj právě z § 68 odst. 3 správního řádu, namítá jeho nepřezkoumatelnost. Právě proto se tímto žalobním bodem soud zabýval jako prvním, neboť z povahy věci, pokud by tuto vadu v napadeném rozhodnutí vskutku shledal, nezbylo by mu než napadené rozhodnutí zrušit, protože by, právě kvůli vadě jeho nepřezkoumatelnosti, nemohl toto rozhodnutí přezkoumat optikou dalších žalobních bodů.
14. Žalobci se jedná o nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, tedy tu formu nepřezkoumatelnosti, která může právě vyplývat právě z toho, že se správní orgán nezabýval všemi relevantními okolnostmi věci (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75), nebo není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů správní orgán vycházel, z jakých podkladů učinil své skutkové závěry a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36).
15. Soud ovšem vadu nepřezkoumatelnosti v napadeném rozhodnutí neshledal. Napadené rozhodnutí je vystavěno po formální stránce v logice odpovídající § 68 odst. 1 správního řádu, podle něhož má obsahovat výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Všechny formální části jsou obsahově adekvátně rozsáhlé, a to i s přihlédnutím k tomu, že v průběhu správního řízení již došlo k jedné kasaci rozhodnutí správního orgánu I. postupem dle § 87 správního řádu, tj. autoremedurou provedenou usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 22. 10. 2020, č. j. OAM-29023-27/TP-2012, respektive přiměřeně obsáhlé vzhledem k procesní komplikovanosti věci. V části odůvodnění napadeného rozhodnutí označené I. žalovaná rekapituluje dosavadní průběh správního řízení, v části II. obsah žalobcova odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Klíčová pro přezkum napadeného rozhodnutí je pak část III., ve které se soustředí vypořádání odvolacích námitek. V této části žalovaná konstatuje relevantní právní úpravu a rozhodné skutkové okolnosti věci. Dále cituje judikaturu správních soudů, jedná se o rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 8 As 65/2016-43, dále rozsudek ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36 a rozsudek ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2

Azs 390/2018-46. Konečně je v této části odůvodnění napadeného rozhodnutí citován rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2019, č. j. 5 A 54/2018-22 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2019, č. j. 30 A 197/2017-24. Soud tento počet citovaných soudních rozhodnutí nepovažuje za excesivní. Jedná se navíc o rozhodnutí věcně přílehlavá. Především je však s citovanými pasážemi uvedených rozhodnutí žalovanou dále pracováno, tj. žalovaná vysvětluje, jaké závěry z těchto rozhodnutí v projednávané věci použila a z jakých důvodů. Žalovaná své rozhodnutí o žalobcových odvolacích námitkách odůvodnila řádně, neboť se nespokojila jen s lakonickou citací názorů jmenovaných soudů, ale řádně vyložila své závěry ohledně projednávané věci. Že se ve svých závěrech opírá o judikaturu správních soudů, jí lze spíše přičítat k dobru, neboť citacemi není rozhodnutí přesyceno, odůvodnění rozhodnutí se nestává jen kompilátem různých názorů různých soudů bez jakékoli jednotící myšlenky.

16. V této souvislosti nelze přehlédnout ani to, že žalobce se závěry žalované ve své žalobě věcně polemizuje. Také z toho je patrné, že i žalobce tím samým uznává, že žalovaná své rozhodnutí na určitých závěrech vybudovala a že o nich lze vést spor. Soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným a že jeho odůvodnění odpovídá nárokům stanoveným v § 68 odst. 3 správního řádu.
17. Soud se proto mohl dále zabývat žalobním bodem, ve kterém žalobce namítl nesprávný procesní postup správních orgánů obou stupňů, který vyústil v zastavení řízení o jeho žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu.
18. Pro přehlednost věci je třeba připomenout, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce dne 18. 12. 2012 podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy bez splnění podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území z důvodů hodných zvláštního zřetele. Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2014, č. j. OAM-29023-20/TP-2012, byla tato žalobcova žádost zamítnuta, neboť správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném v rozhodné době, neboť byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 19. 4. 2013, č. j. 24 T 121/2012-329, za přečin porušení práv k ochranné známce a jiným označením dle § 268 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a to k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2,5 let, a k trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 19. 7. 2014.
19. Žádost o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu podal žalobce prostřednictvím svého zástupce správnímu orgánu I. stupně dne 4. 11. 2016. Poukázal přitom na usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21. 7. 2016, sp. zn. 24 T 121/2012, podle něhož se ve zkušební době podmíněného odsouzení osvědčil, a proto je na něj nadále třeba hledět jako netrestaného.
20. Usnesením ze dne 12. 5. 2020, č. j. 29023-22/TP-2012, správní orgán I. stupně řízení o žalobcově žádosti podle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu zastavil. Své rozhodnutí odůvodnil odkazem na § 168 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož se v řízení podle zákona o pobytu cizinců nepoužije ustanovení § 101 písm. b) správního řádu. Toto rozhodnutí žalobce napadl odvoláním. V souvislosti s jiným obdobným řízením o žalobcově žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí (avšak týkajícího se povolení k dlouhodobému pobytu) správní orgán I.

stupně dospěl k závěru, že aplikoval § 168 odst. 4 zákona o pobytu cizinců retroaktivně. Proto rozhodnutím ze dne 22. 10. 2020, č. j. OAM-29023-27/TP-2012, toto své předchozí rozhodnutí sám správní orgán I. stupně zrušil a v řízení o žalobcově žádosti pokračoval. Následně usnesením ze dne 23. 10. 2020, č. j. OAM-29023-29/TP-2012, rovněž řízení o žalobcově žádosti zastavil s poukazem na § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu. Správní orgán I. stupně nejprve konstatoval, že žalobce v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí pobýval na území ČR oprávněně v souladu s § 87y zákona o pobytu cizinců (dne 11. 1. 2016 totiž podal žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, která byla pravomocně zamítnuta dne 14. 8. 2017). Dále však správní orgán I. stupně konstatoval, že v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí nebyl žalobce oprávněn podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť nesplnil podmínky stanovené v § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Podle názoru správního orgánu I. stupně vede postup zvolený žalobcem, tedy podání žádosti o vydání nového rozhodnutí ve věci jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu, k obcházení zákona, neboť nejpozději dne 24. 9. 2015 byl povinen z ČR vycestovat (rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu nabylo právní moci, pročez skončila fikce pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců). Žádost o vydání nového rozhodnutí ve věci svého trvalého pobytu by žalobce musel podat na zastupitelském úřadě, nikoli na území ČR. Navíc správní orgán I. stupně upozornil, že žalobce byl svou žádost povinen dle § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců osobně, nikoli prostřednictvím datové schránky svého zástupce. Žalobce tedy dne 24. 9. 2015 z ČR nevycestoval, ale dne 11. 1. 2016 podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, čímž si zlegalizoval pobyt na území, ale právo podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území nezískal. Pokud by ji tedy dne 4. 11. 2016 podal, bylo by řízení o ní zastaveno pro její zjevnou právní nepřípustnost dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu ve spojení s § 65 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně konstatoval, že užití § 101 písm. b) správního řádu je možné, pokud v době podání žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci pravomocně zamítnuté žádosti cizinec na území pobývá oprávněně a splňuje podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců pro podání téže žádosti, jež byla pravomocně zamítnuta.

21. K žalobcovu odvolání pak žalovaná konstatovala, že správní orgán I. stupně hodnotil podmínky, zda zahájit nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci žalobce, správně. Neztotožnila se pouze se závěry správního orgánu I. stupně týkajícími se povinnosti podat žádost o nové rozhodnutí osobně, neboť povinnost osobního podání byla splněna v době podání původní žádosti o povolení k trvalému pobytu. Řízení o žádosti o nové rozhodnutí je pak pokračováním tohoto původního řízení.
22. Soud ve věci aplikoval zejména následující právní úpravu.
23. Podle § 101 písm. b) správního řádu: „*Provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta.*“
24. Dle § 102 odst. 4 správního řádu: „*Pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví. Usnesení se oznamuje pouze žadateli a těm osobám, vůči nimž již správní orgán učinil úkon.*“
25. Na podkladě shora provedené stručné rekapitulace lze konstatovat, že žalobce podal žádost o nové řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci své žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců s tím, že již

splňuje podmínku trestní zachovalosti, pro kterou byla jeho původní žádost o toto pobytové oprávnění ze dne 18. 12. 2012 zamítnuta. Žalobce tedy mínil využít citovaného § 101 písm. b) správního řádu. Správní orgán I. stupně nejprve zjistil, že žalobce tvrdí a prokazuje, že již splňuje podmínku trestní zachovalosti, kvůli jejímuž nesplnění byla jeho původní žádost o povolení k trvalému pobytu zamítnuta. Následně se zabýval možnými překážkami meritorního posouzení žádosti o nové rozhodnutí ve smyslu § 102 odst. 4 správního řádu, a to tak, že se nejprve zabýval otázkou, zda žalobce pobýval na území České republiky oprávněně v době podání žádosti o nové řízení a vydání nového rozhodnutí, tedy dne 4. 11. 2016. Jelikož dospěl k závěru, že ano, zabýval se dále otázkou, zda žalobce v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí splňoval podmínky podání žádosti o trvalý pobyt ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců přímo z území České republiky. Zjistil ovšem, že tomu tak není a že se žalobce pokouší prostřednictvím institutu nového řízení a vydání nového rozhodnutí obejít zákon. Jeho žádost by tedy nemohla vést ke kladnému výsledku, povolení k trvalému pobytu by mu nemohlo být ani proto, že již splňuje podmínku trestní zachovalosti, vydáno. Tento postup a rozhodnutí správního orgánu I. stupně v zásadě akceptovala i žalovaná.

26. Obě sporné strany ve svých podáních vycházejí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46. Činí tak správně, jelikož právě v tomto svém rozhodnutí Nejvyšší správní soud nejen analyzoval podstatu institutu nového řízení a nového rozhodnutí ve věci dle § 101 a § 102 správního řádu, ale na podkladě do jisté míry srovnatelných skutkových okolností vyložil i způsob, jak tento institut v praxi aplikovat v cizineckých věcech. Mezi žalobcem a žalovaným je však spor, neboť ze závěrů obsažených v citovaném rozsudku vyvozují vzájemně opačné závěry.
27. Klíčovým problémem pro posouzení nyní projednávané žaloby je otázka procesního postupu správního orgánu v situaci, kdy žadatel o trvalý pobyt podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců doloží, že odpadla překážka, pro kterou byla jeho původní žádost o toto pobytové oprávnění zamítnuta, tedy že již splňuje podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 zákona o pobytu cizinců. Konkrétně jde o to, za jakých podmínek může správní orgán v takové situaci rozhodnout podle § 102 odst. 4 správního řádu, tedy že žádost neodůvodňuje zahájení nového řízení, a proto řízení zastaví (v tomto směru již soud nebude detailněji odůvodňovat, že legislativně-technicky je citované ustanovení § 102 odst. 4 správního řádu nepřesné, neboť řízení o vydání nového rozhodnutí je zahájeno již dnem podání příslušné žádosti; o výkladu tohoto ustanovení není mezi účastníky sporu, a proto soud jen odkazuje na závěry týkající se tohoto problému např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36).
28. Dále soud v této věci předesílá, že podle současného znění zákona o pobytu cizinců je vedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí z důvodu upraveného v § 101 písm. b) správního řádu, tj. za situace, kdy by mělo být novým rozhodnutím vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta, již vyloučeno. Podle § 168 odst. 4 věta první zákona o pobytu cizinců totiž platí: „*Ustanovení § 101 písm. b) správního řádu se v řízeních podle tohoto zákona nepoužije.*“ Jelikož však k této legislativní úpravě došlo až zákonem č. 176/2019 Sb., s účinností od 31. 7. 2019, je v projednávané věci shora nastíněná otázka relevantní.
29. V citovaném rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46, Nejvyšší správní soud obecně uvedl: „[19] Konkrétně v případě řízení o vydání nového rozhodnutí z důvodu dle §

101 písm. b) správního řádu je tedy na místě v první řadě přezkoumat naplnění podmínek pro vyhovění předmětné žádosti, jejichž nesplnění bylo v původním rozhodnutí vytykáno a pro něž byla daná žádost dříve zamítnuta. Pakliže některý z původních důvodů pro nevyhovění žádosti nebude stále odstraněn a správní orgán dospěje k závěru o jeho trvání i přes okolnosti uvedené v žádosti o nové rozhodnutí, zastaví nové řízení dle § 102 odst. 4 správního řádu; již tím je totiž zřejmé, že původní žádosti nemůže být vyhověno, což je však *condicio sine qua non* pro vydání nového rozhodnutí. Jestliže ovšem správní orgán nazná, že tvrzeními a důkazními prostředky předloženými v žádosti o vydání nového rozhodnutí byly rozptýleny důvody, pro něž původní žádosti nebylo vyhověno, pak nelze bez dalšího pouze konstatovat, že existují (či dokonce jen teoreticky mohou existovat) ještě další pozitivní či negativní podmínky pro vyhovění původní žádosti, které však v dřívějším správním řízení nebyly posuzovány (neboť byl shledán jiný, závažnější či dříve zkoumaný důvod pro nevyhovění žádosti), a nelze proto rozhodnout, zda lze původní žádosti vyhovět. V takovém případě musí naopak správní orgán v novém řízení meritorně posoudit i další právními předpisy stanovené podmínky pro vyhovění původní žádosti, případně znova přezkoumat ty, jejich splnění již jednou konstatoval, mohly-li se v mezidobí změnit; musí tedy jednoznačně dojít k patřičně odůvodněnému závěru, zdali lze nové (pozitivní) rozhodnutí vydat či nikoliv.

[20] Nejvyšší správní soud však zároveň upozorňuje, že výše uvedené závěry týkající se institutu nového rozhodnutí nesmějí v aplikační praxi činnosti správních orgánů vést k jeho zneužívání či ve svých důsledcích k obcházení zákona. Na nové rozhodnutí je proto třeba nahlížet prizmatem, že je nelze vydat za situace, kdy by jím byla obcházena změna zákonem stanoveného postupu pro posouzení opakované žádosti či kompetence rozhodujícího správního orgánu.“

(...)

[24] (...). K otázce možného obcházení smyslu a účelu zákona o pobytu cizinců využitím institutu nového rozhodnutí poukazuje [Nejvyšší správní soud, pozn. soudu] na relevanci oprávněnosti pobytu takového žadatele v okamžiku podání žádosti o vydání nového rozhodnutí, a to vždy s ohledem na jednotlivé možné pobytové tituly a zákonné podmínky pro jejich udělení. V projednávané věci však ze správního spisu neplyne, že by se správní orgány (či následně krajský soud) explicitně zabývaly pobytovým titulem stěžovatele v okamžiku podání jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí a tuto skutečnost jakkoli reflektovaly ve svém posouzení.“

30. Soud tedy na základě uvedené citace právního názoru Nejvyššího správního soudu konstatuje, že primárním úkolem správního orgánu vedoucího řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí ve smyslu § 101 písm. b) správního řádu, je zodpovědět otázku, zda žadatel přednesl taková tvrzení a popřípadě i navrhl takové důkazy, z nichž je patrné, že byly odstraněny důvody, které v původním řízení vedly k zamítnutí žádosti. Není-li tomu již v této fázi řízení tak, je na místě bez dalšího usnesením řízení zastavit podle § 102 odst. 4 správního řádu.
31. Z tohoto pohledu lze žalobci dát za pravdu potud, že předložením usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21. 7. 2016, sp. zn. 24 T 121/2012, v němž uvedený soud rozhodl, že se žalobce osvědčil ve zkušební době podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody, prokázal, že důvod pro nevyhovění jeho žádosti ze dne 18. 12. 2012 o povolení k trvalému pobytu odpadl, neboť jím byla právě nesplněná podmínka jeho trestní zachovalosti. Soud však již se žalobcem nesouhlasí v tom, že sama tato skutečnost automaticky znamená, že řízení o žalobcově žádosti o vydání nového rozhodnutí ze dne 4. 11. 2016 muselo nezbytně dospět do fáze meritorního rozhodnutí, a nemohlo tedy

skončit procesně usnesením dle § 102 odst. 4 správního řádu. Jak totiž plyne i ze shora uvedené citace rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46, proces využití institutu nového řízení a nového rozhodnutí ve věci nesmí vést k jeho zneužívání či obcházení zákona. To by jistě bylo zřejmé i tehdy, pokud by to výslovně Nejvyšší správní soud nekonstatoval, neboť ve státě založeném na úctě k právům a svobodám člověka a občana (srovnej čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR), nelze nikdy připustit, aby pokusům o zneužívání či obcházení zákona byla poskytována právní ochrana. Z hlediska právní jistoty účastníků řízení a metodického vedení správních orgánů je však nepochybně vhodné, že Nejvyšší správní soud tuto skutečnost výslovně zmínil, stejně jako že popsal, ve kterých skutkových okolnostech lze spatřovat indicie, že se může v konkrétním případě právě o pokus obcházení zákona jednat.

32. V obecné rovině lze obcházení zákona popsat jako situaci, kdy určitá osoba jedná, jako by zákon respektovala, ale svým postupem směřuje k výsledku z hlediska právní normy nepředvídanému, popřípadě nežádoucímu (zakázanému). V konkrétní situaci může obcházení zákona nabývat různých podob, v žádné z nich ale nemůže úspěšně aspirovat na poskytnutí soudní ochrany. Proto se soud neztotožňuje s kategorickým názorem žalobce, že Nejvyšší správní soud v již opakovaně citovaném rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46, konstatoval, že k zastavení řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí lze přistoupit pouze v případě, že se jedná o obcházení zákona, které směřuje k obcházení změny zákonem stanoveného postupu pro posouzení opakované žádosti či kompetence rozhodujícího správního orgánu. Tyto, Nejvyšším správním soudem v odstavci 19 citovaného rozsudku zmíněné případy obcházení či zneužívání zákona, jsou totiž spíše příkladnou ilustrací, o čemž svědčí to, že v odstavci 24 tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud hovoří o tom, že otázku možného obcházení zákona je třeba zkoumat i prizmatem problematiky oprávněnosti pobytu žadatele v okamžiku podání žádosti o vydání nového rozhodnutí, a to s ohledem na jednotlivé možné pobytové tituly a zákonné podmínky pro jejich udělení.
33. Zcela v intencích tohoto závěru pak správní orgán I. stupně v nyní projednávané věci přistoupil k posuzování otázky oprávněnosti pobytu žalobce z hlediska možnosti udělení povolení k trvalému pobytu ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobce se v tomto ohledu poněkud mýlí s podstatou věci, pokud tvrdí, že v době, kdy podával žádost o povolení k trvalému pobytu, byl oprávněn tuto žádost podat, přičemž v době, kdy podával žádost o vydání nového rozhodnutí, na území ČR pobýval oprávněně na základě fikce pobytu. Tyto žalobcem tvrzené skutečnosti totiž správní orgány nijak nerozporují. Správní orgány svá rozhodnutí založily na závěru, že žalobce nebyl v době podání žádosti o nové rozhodnutí oprávněn podat žádost o udělení povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců na území České republiky (neboť byl povinen ji podat na příslušném zastupitelském úřadě). Způsobilé podání žádosti o pobytové oprávnění je přitom součástí podmínek vyhovění takové žádosti, nejde o nic jiného, než o „*problematiku oprávněnosti pobytu (...) žadatele v okamžiku podání žádosti o vydání nového rozhodnutí, a to s ohledem na jednotlivé možné pobytové tituly a zákonné podmínky pro jejich udělení.*“ (pozn. zvýrazněné soudem), jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46. Tento postup nijak samoučelně nesměřuje k omezení podmínek pro podání žádosti o nové rozhodnutí, jak se domnívá žalobce, ale je součástí posouzení této žádosti změřeného na zabránění možnému pokusu o obcházení zákona. Pokud pak jde o výtku správního orgánu I. stupně, že měla být žádost o vydání nového rozhodnutí podána nikoli datovou schránkou žalobcova zástupce, ale žalobcem osobně, je třeba zdůraznit, že tento

nesprávný názor správního orgánu I. stupně odmítla v napadeném rozhodnutí i žalovaná (srovnej str. 10 napadeného rozhodnutí). Tyto v žalobě obsažené výtky tak vůbec nereagují na argumentaci žalované, která své závěry výslovně neopřela o to, že by žalobce měl snad podávat žádost o nové rozhodnutí rovněž osobně.

34. Soud se neztotožňuje se žalobcem ani v tom, že platí-li, že žalobce mohl podat žádost o nové rozhodnutí prostřednictvím datové schránky svého zástupce, nebylo ani na místě zkoumat jeho pobytové oprávnění z hlediska podmínek možnosti mu příslušné pobytové oprávnění udělit. V posléze uvedeném případě se totiž již jedná o posouzení možnosti žalobcově žádosti o nové rozhodnutí vůbec vyhovět (právě z pohledu otázky možného obcházení zákona). V této souvislosti soud připomíná, že ačkoliv řízení o vydání nového rozhodnutí navazuje na předchozí řízení, postupuje se v něm podle právní úpravy platné a účinné v době vedení řízení o novém rozhodnutí, nikoli podle právní úpravy platné a účinné v době vedení původního řízení. Stejně jako by se tedy žalobce nemohl domáhat, aby v případě jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí bylo postupováno podle dřívější snad pro něj příznivější právní úpravy, doznala-li by ta v mezidobí změny v jeho neprospěch, nemůže se domáhat ani toho, že v době původního řízení jeho pobytový status podání žádosti o určité pobytové oprávnění [zde povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců] umožňoval, pokud je v současné době již neumožňuje. Soud v této souvislosti jen podotýká, že tento samotný závěr, totiž že jeho pobytový status v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí podání žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců neumožňoval, žalobce nijak nezpochybnil, a proto je soud ani nebyl oprávněn přezkoumávat (srovnej § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého soud napadené rozhodnutí přezkoumává zásadně toliko v rámci uplatněných žalobních bodů). Ostatně lze opět i v této souvislosti poukázat na to, že Nejvyšší správní soud sám v citovaném rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46, uvedl, že je na místě se otázkou oprávněnosti pobytu žadatele v době podání žádosti o nové rozhodnutí ve vztahu ke konkrétnímu pobytovému titulu a zákonných podmínkách pro jejich udělení zabývat. Přinejmenším může totiž posouzení této otázky vést k závěru o tom, že se příslušný žadatel snaží obejít zákonná pravidla pro udělení konkrétního pobytového oprávnění.
35. Na podkladě těchto úvah je tedy nutno uzavřít, že ani tato žalobní námitka není důvodná. Správní orgány správně přihlédly k otázce, zda žalobcův pobytový status v době, kdy podával žádost o vydání nového rozhodnutí, umožňoval podání žádosti o povolení k trvalému pobytu přímo na území ČR. Jelikož zjistily, že tomu tak není, správně řízení o vydání nového rozhodnutí zastavily. Řízení by totiž nemohlo pro žalobce přinést kladný výsledek. Postup žalobce směřoval k obcházení zákonných pravidel pro podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu.
36. Soud tedy neshledal žádnou žalobní námitku důvodnou. Z toho důvodu podanou žalobu postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

#### *Náklady řízení*

37. Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec výkonu její úřední činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů

řízení.

**Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 22. října 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.  
předseda senátu